

Rullering av kommuneplanen for Ås kommune

Oppsummering og vurdering av høringsuttalelsene til planprogrammet

Pr. 18.08.2020

Innholdsfortegnelse

Høringsinstanser	Side	Sak 20/00908 Dok.nr.
NVE	4	1
ELVIA AS/Hafslund	6	10
Follo Ren IKS	8	15
Kjell Nilsen	9	18
Ås Sp	9	26
Human-Etisk Forbund, Lokallag Follo	12	27
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	12	38
Anne Karin Jortveit	17	41
Thorvald Sverdrup	17	43
Thorvald Sverdrup	18	45
Ruter AS	18	46
Follo brannvesen	19	47
Mattilsynet	19	50
Bane NOR	20	51
Viken fylkeskommune	22	53
Franzefoss Vinterbro	25	58
Direktoratet for mineralforvaltning	26	59
Ås idrettsråd	27	64
Ås landbrukslag	27	70
Ås MDG	27	71
Spire Ås	28	71

Innledning

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal rulleres. Som grunnlag for dette, har forslag til planprogram, datert 11.mars 2020 vært på høring 23/3-25/5-2020. Det har kommet inn totalt 60 høringsuttalelser hvor 21 er høringsuttalelser til planprogrammet og 39 er arealinnspill.

Dette dokumentet oppsummerer de 21 høringsuttalelsene til planprogrammet og viser rådmannens vurdering og om uttalelsene har medført endring i planprogrammet eller ikke.

Nummereringen i innholdsfortegnelsen og i tabellen viser til saksnummer og dokumentnummer i kommunens sak/arkivsystem.

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
1	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	<p>1. Flomfare:</p> <p>a. For byggeområder i nærheten av vassdrag må det vurderes om området kan være utsatt for flom. Kommunen må sørge for at elver og bekker som ikke er flomsonekartlagt, blir vurdert og at sikkerheten for bebyggelse langs disse vassdragene ivaretas. Bruk NVEs arktsohmetskart i den sammenhengen. Bruk fylkesmannens detaljerte modell for aktsomhetskartene.</p>	1-5: Er dekket av tema i konsekvensutredningen: i) Risiko- og sårbarhet. Øvrige detaljer tas med i arbeidet med kommuneplanens arealplan (konsekvensutredning, kart, bestemmelser og planbeskrivelse).	1-5: Ingen
		<p>b. Hvis det planlegges nye byggeområder, som kan være utsatt for flom eller erosjon, vurder sikringstiltak eller byggeforbud. Ta hensyn til klimaframskrivningene, se klimaprofilen for Oslo og Akershus.</p>	Se over	Ingen
		<p>c. Flom- og skredfare: Innspill - utforming av plankart og bestemmelser:</p> <p>Områder utsatt for flom , erosjon eller skred uavhengig av arealbruk, avmerkes på plankartet.</p> <p>Videreføre bestemmelser som ivaretar sikkerhet mot kvikkleirskred.</p> <p>Minimumskrav et at hensynssone for flom- og skredfare vises for eksisterende byggeområder og områder der det planlegges ny utbygging. Det anbefales at NGUs kart "Mulighet for marin leire" legges til grunn for hensynssoner for kvikkleireskred. Se NVEs veileder 7/2014 Sikkerhet mot kvikkleireskred.</p>	Se over	Ingen
		<p>2. Overvann</p> <p>Utbygging øker andel tette flater. Klimaendringenes påvirkning på avrenningen i byggeområdene må avklares tidlig i planprosessen.</p>	Se over	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		3. Skredfare: Ås kommune har svært liten grad områder som er kartlagt som aktsomhetsområder for skred i bratt terreng. Men kommunen har mange kjente kvikkleirsoner og områder med marine avsetninger, jfr. NGUs kart "Mulighet for marin leire".	Se over	Ingen
		4. Vassdrag og massedeponier: a. Alle vassdrag med årssikker vannføring bør merke i kartet. Bekkelukking og omlegginger av vassdrag må unngås.	Se over	Ingen
		b. Vassdrag og massedeponier: Innspill - utforming plankart og bestemmelser: Bruk arealbrukskategorien bruk og vern av sjø og vassdrag til å merke alle vann, elver og bekker. For spesielle bruks- eller vernehensyn langs vassdrag bør formålet underspesifiseres.	Se over	Ingen
		5. Vassdrags- og energianlegg: a. Det må ikke planlegges ny arealbruk som er i konflikt med etablerte eller planlagte høyspentlinjer, trafoanlegg, dammer, rørgater eller andre anlegg for energiforsyning- og overføring.	Se over	Ingen
		b. Kommunen bes kontakte netteier og områdekonsesjonær, slik at det blir tatt hensyn til planlagte nye kraftledninger mm.	Se over	Ingen
		c. Vassdrags- og energianlegg: Innspill - utforming av plankart og bestemmelser: Eksisterende og vedtatte høyspentlinjer skal framgå av plankartet som hensynssoner (for 66/132 kV 20-30m, for 300/420 kV 40m). Mindre kraftledningsanlegg kan merkes som teknisk infrastruktur. Vannkraftverk, damområder mv. bør avsettes med arealbrukskategori "andre typer bygg og anlegg".	Se over	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
10	ELVIA AS/ Hafslund	1. Anlegg etablert etter anleggskonsesjon (normalt regionalnett): Det er høyspenningsledninger i kommunen som er bygget etter anleggskonsesjon gitt av NVNE. Disse er i hovedsak unntatt Pbl.	1-10: Er dekket av KU-tema i) Risiko- og sårbarhet. Øvrige detaljer vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens arealdel: Konsekvensutredning, kart, bestemmelser og planbeskrivelse.	Ingen
		2. Eksisterende kraftledninger: Elvia har regionale kraftledninger i kommunene. Disse har byggeforbudsbelter som innebærer restriksjoner for arealbruk. Oversikt over byggeforbudssonene for kraftlinjene i Ås: 1. Ås-Holstad: Varierer mellom 20 og 21 meter, dvs. 10 og 10,5 meter fra trasé. 2. Dyrløkke-Ås1: 20 meter 3. Follo-Vevelstad1 1 og 2: 21 meter 4. Nordby-Finstad 1 og 2: 20 meter 5. Follo-Myrvoll 1 og 2: 21 meter 6. Follo-Nordby 1 og 2: 21 meter 7. Follo-Dyrløkke 1 og 2: 21 meter 8. Follo-Nystuen 1 og 2: 21 meter Disse sonene vises i kartløsningen til Elvia. Det bes om at disse innarbeides i KPA som en hensynssone (faresone) med kode 370. Ved bygging i nærheten av luftledninger: Det er ikke nødvendigvis samsvar mellom nødvendig avstand for å komme under anbefalt utredningsgrense for magnetfelt og gjeldende byggeforbudsbelte.	Tas til etterretning	Ingen
		3. Eksisterende kabelanlegg: Det er kabelanlegg i kommunen som det må tas hensyn til. For kabelanlegg kan det normalt iverksettes tiltak inntil 2 meter fra kabelgrøften. Se eget skriv om restriksjoner for kabelanlegg.	Tas til etterretning	Ingen
		4. Transformatorstasjoner: Disse er vist på vedlagte kart. Adkomst til disse må til enhver tid være framkommelig for lastebil med svanehenger.	Tas til etterretning	Ingen
		5. Støy fra transformatorstasjoner: Dette må tas med i vurderingen ved evt. nye boligområder planlegges.	Tas til etterretning	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		6. Nytt høyspenningsanlegg er planlagt i området: På grunn av befolkningsvekst i søndre Follo, er det behov for å øke overføringskapasiteten i området Dyrlykke, Ås, Holstad og Kråkstad. Elvia søker NVE om å utvide ryddebeltet fra 16 til 30 meter og om å utvide Ås transformatorstasjon. Hafslund nett ber om at den planlagte traseen innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel. Søknad om ekspropriasjon gjør at arealet i realiteten er båndlagt til formålet.	Tas til etterretning	Ingen
		7. Anlegg etablert etter områdekonsesjon (normalt distribusjonsnett): Anlegg under 24 kV inngår i distribusjonsnettet. Vedlagt kart med byggeforbudsbelter omfatter kun regionale luftledninger.	Tas til etterretning	
		8. Nettstasjoner: Planbestemmelsene må ikke være til hinder for drift og vedlikehold av eksisterende og nye nettstasjoner. Nettstasjonene har en byggegrense på 5 meter som det ikke alltid blir tatt hensyn til ved planlegging og oppføring av nye bygninger.	Tas til etterretning	Ingen
		9. Forslag til planbestemmelser: Elvia anbefaler å ta inn forslag til planbestemmelser som de har utarbeidet:	Forslag til bestemmelser vurderes i arbeidet med kommuneplanens planbestemmelser	Ingen
		<i>Høyspenningsanlegg Hensynssone for anlegg etablert ihht. anleggskonsesjon (normalt regionalnett): Ny bebyggelse og anlegg skal ikke oppføres innenfor hensynssone for høyspente luftledninger. Hensynssonen gjelder til bebyggelsens nærmeste bygningsdel (terrasse, takutspring, vegg, sålekant mm). Jordkabler er ikke omfattet av hensynssonen og må hensynstas ved tiltak. Høyspenningsanlegget kan generere elektromagnetiske felt utover hensynssonen. Netteier må kontaktes ved tiltak nær hensynssonen for å få opplysninger om spenningsnivå, byggeforbuds- og ryddebelte eller om andre elektriske installasjoner. Det må ikke foretas endringer av terrenget i høyspenningssonen uten at dette er skriftlig godkjent av netteier.</i>	Tas til etterretning	Ingen Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		<i>Elektromagnetiske felt: Høyspenningsanlegg generer elektromagnetiske felt. Dersom ny bebyggelse og anlegg som er beregnet for personopphold foreslås plassert nært høyspenningsanlegg som kan medføre magnetfeltnivåer over 0,4 mikrottesla, skal det gjennomføres utredninger som skal gi grunnlag for å vurdere bebyggelsens og anleggets plassering, samt forebyggende tiltak for å redusere magnetfeltet, jf. Statens strålevern.</i>	Ta til etterretning	Ingen
		<i>Nye nettanlegg Nettstasjoner med tilhørende kabelanlegg tillates oppført i forbindelse med fremføring av strøm til stedbunden næring og i tillatt spredt bebyggelse i LNFR-områder. Nettstasjoner tillates oppført også utenfor regulerte byggegrenser og kommer i tillegg til tillatt utnyttelsesgrad.</i>	Tas til etterretning	Ingen
15	Follo Ren IKS	1. FolloRen har behov for tomt til ny gjenvinningsstasjon. FolloRen eies av fire kommuner (Ås, Nordre Follo, Frogn og Vestby). Ås kommune ligger sentralt ift disse transportmessig, med nærheten til E6 og E18. FolloRen ønsker en gjenvinningsstasjon som kan ta imot avfall fra flere hentetjenester og bestillingstjenester for innbyggerne i eierkommunene. Tomten for en ny gjenvinningsstasjon bør ligge slik at transport fra kunder og uttransport til behandlingsanlegg ikke skaper farlige trafikksituasjoner og køproblemer for annen trafikk i området slik det oppleves på Bølstad i dag. Et kriterium for tomt er derfor nærhet til hovedveier/motorveier. Et annet kriterium er tomtens størrelse som må være på 20-25 mål. Et tredje kriterium er grunnforholdene som må bestå av sikre masser. Et område FolloRen mener kan være aktuelt, er området ved Korsegården ved E6.	Arealbehovet og eventuell ny lokalisering vurderes i prosessen med utarbeidelse av kommuneplanens arealdel. Dette må skje i nær dialog med Follo Ren.	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
18	Kjell Nilsen	Det er en økning i personbiltrafikk i Søråsveien mot Moerfeltet til/fra E6/NMBU, særlig om morgen og ettermiddag som sammenfaller med skolebarn som går til og fra skolen. Det forventes økning i trafikk når utbygging av Maxbo-tomta skal starte opp. Grunnen til økt trafikk i Søråsveien er at den bl.a. er å foretrekke framfor utgjøring på Drøbakveien ved "Delia d'Luca". Strakstiltaks etterlyses.	Det er behov for å gjøre en vurdering av trafikkforholdene på Søråsveien med tanke på å innføre tiltak som kan bedre forholdene. Formidles til enhet Kommunalteknikk i Ås kommune.	Ingen
26	Ås SP	1. Det er vanskelig å se hvordan bærekraftsmålene er fulgt opp i høringsutkastet, jfr. nasjonale forventninger om at FNs bærekraftsmål skal legges til grunn for kommunal planlegging.	Bærekraftig utvikling er satt opp som sentralt tema i kapittel 3.1. Vurderes som tilstrekkelig i planprogrammet. Føles opp i utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel.	Ingen
		2. Kap 3.1: Nytt punkt: Kommunen som organisasjon: Kommunen er en kombinert politisk og administrativ organisasjon. Det lages et program for evaluering av om organisasjonen er hensiktsmessig i forhold til de tillagte oppgavene. Begrunnelse: I innledning til kap 3 står det: Utfordringer, mål og strategier for kommunen som organisasjon skal også vektlegges. Dette bør synliggjøres.	Alle punktene i kapittel 3.1 gjelder kommuneplanens samfunnsdel og skal være grunnlag for mål og strategier som også skal gjelde for kommunen som organisasjon. Det vurderes om det er formålstjenlig å ha et eget punkt i samfunnsdelen med tema "Kommunen som organisasjon".	Ingen
		3. Kap 2: Tillegg: Kommunale planer/retningslinjer: Planstrategi. Kvalitetsprogram for områderegeringsplan for Ås sentralområde mai 2019, kapitlene Overordnede premisser og Del 1 - tematiske kapitler, så langt de passer. Begrunnelse: Kommunale føringer/retningslinjer bør tas med i kapittel 2.	Planprogrammet bør inneholde et eget kapittel med lokale føringer. Kvalitetsprogrammet gjelder for Ås sentralområde, men skal utvides til å gjelde hele kommunen.	Lokale føringer legges til som kapittel 2.2.3 og planer som gir vesentlige føringer for kommuneplanarbeidet listes opp her.

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		4. Kap 3.1 Befolkningsvekst, demografisk utvikling og tjeneste- og samfunnsutvikling: Tillegg til tekst: Mulighet for sterkere styring av befolkningsveksten, for eksempel ved hjelp av boligprogrammet, utredes. Begrunnelse: Feilslåtte prognoser for befolkningsveksten har hatt store konsekvenser for Ås samfunnet. Det er et ønske om klargjøring av betydning av boligprogrammet og hvordan det fastsettes.	Kommuneplanens arealdel er grunnlaget for boligprogrammet og styrer befolkningsveksten. Dette må komme tydelig fram i KPS og KPA. Det tas med en forklaring av hva et boligprogram og befolkningsframskriving bygger på i planprogrammet.	Det tas med en forklaring av hva boligprogrammet og befolkningsframskrivingen bygger på i kap 3.1, tema Befolkningsvekst, demografisk utvikling og tjeneste- og samfunnsutvikling.
		5. Kap 3.1 Folkehelse: Det forutsettes at aldersvennlig gjelder alle aldre.	Tolkningen er riktig. Det tydeliggjøres.	(..) alle aldre legges inn i kap 3.1. Folkehelse.
		6. Kap 3.1. Boliger og bomiljø: Tillegg til tekst: Boliger med hage tas inn som ekstra boform i rekken av boformer. Nytt punkt: Kommunen bør ta en lederrolle i planlegging av bomiljøer der det er godt å bo og leve. Begrunnelse: Et av områdene i Nasjonale forventninger som vektlegges er: "Byer og tettsteder der det er godt å leve og bo." Dette er ikke fulgt opp i høringsutkastet.	Nytt punkt: Vurderes i arbeidet med KPS og KPA.	Tillegg til tekst: "Boliger med hage" tas inn som ekstra boform i rekken av boformer i planprogrammet kap 3.1, punkt Boliger og bomiljø
		7. Kap 3.1 Kultur, fritid, idrett og frivillighet: Endre tekst: Det er også dokumenter at kultur .. endres til kulturaktiviteter. Begrunnelser: Det er behov for å stramme opp begrepene.	Begrepene kan med fordel strammes opp.	Forslag til å endre tekst tas inn i planprogrammet kap 3.1, punkt Kultur, fritid (..)
		8. Kap 3.1 Arealutvikling mv.: Endre tekst: I setningen "Særlige interesser .." legges kulturminner til før kulturmiljøer.	Begrepene kan med fordel strammes opp.	Forslag til endret tekst tas inn i planprogrammet kap 3.1, punkt Arealutvikling (..)

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		9. Kap 4.1.2: Tredje kulepunkt "Nye arealer til næringsformål i tilknytning til motorveiene" strykes. Nytt kulepunkt: Deler av Søråsjordet som i gjeldende kommuneplan er disponert til næringsformål vurderes ført tilbake til arealformål LNF.	Det er behov for nye næringsarealer i kommunen. Arealkrevende virksomheter som har stort behov for areal og tungtransport/ biltransport bør lokaliseres i nærheten av større transportåre. Flere arealinnspill har dette kulepunktet som begrunnelse. Punktet opprettholdes. Områder avsatt i gjeldende kommuneplan til næringsformål og som ikke er regulert og som ikke er i tråd med regional plan for areal og transport, vurderes tatt ut av kommuneplanen.	Ingen
		10. Kap 4.1.4 Arealer til idrettsanlegg: Formuleringen tolkes som en oppfølging av vedtak om lokalisering av svømmehall ved Ås ungdomsskole, og sikring av arealer til dette.	Tolkningen er riktig, men omfatter også andre typer idrettsanlegg.	Ingen
		11. Vedlegg 2: Temaer i KU, c): LNF og kulturverdier - Små- og storvilts leveområder og trekkruiter: Det stilles spørsmål ved om kunnskapsgrunnlaget for storvilts leveområder og trekkruiter i kommuneplan natur inneholder opplysninger fra jaktlag og registrering av påkjørsler. Viktig med oppdatert kunnskapsgrunnlag for å unngå at trekkruiter brytes/hindres.	I kommuneplan natur ligger det to kartlag som stammer fra prosjektet elgtrekk i Follo (Utmarksavdelingen OA 2017) hhv. «Vilt - Hovedtrekk» og «Vilttrekk». I dette prosjektet brukte utmarksavdelingen gamle elgtrekk, fallviltstatistikk og lokalkunnskap fra elglagene og grunneiere. Denne kartleggingen anses som et godt kunnskapsgrunnlag. Småvilt- og storviltsleveområder er ikke kartlagt i nyere tid, men vil ivaretas ved bevaring av utmarksområder generelt.»	Ingen
		12. Vedlegg 2: Temaer i KU, c): LNF og kulturverdier: Nytt kulepunkt: Til det er vedtatt en kulturminneplan for Ås, tas Kulturhistorisk analyse inkludert grønstruktur for Ås sentralområde, 2016, inn som kunnskapsgrunnlag, så langt det passer	Kulturhistorisk analyse inkludert grønstruktur for Ås sentralområde, tas med i vedlegg 2 c)	Kulturhistorisk analyse inkludert grønstruktur for Ås sentralområde, tas med i vedlegg 1 c)

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
27	Human-Etisk Forbund Lokallag Follo	1. Behov for livsnøytrale seremonirom i Ås kommune: Kirkene i Ås er til bruk til seremonier for medlemmer av Den norske kirke. Seremonier for dem som ikke er medlem i Den norske kirke, må holdes andre steder. Kommunestyresalen er lite egnet fordi det er liten plass der, det er dårlig luft, og ved gravferder er det krevende å frakte kisten opp og ned trappene. Det foreslås at Ås kommune legger inn arealer der det kan bygges livsnøytrale seremonilokaler med min. 300 sitteplasser som kan brukes av alle kommunens innbyggere.	Behovet må vurderes i andre prosesser enn kommuneplanprosessen og formidles videre til rette virksomhet.	Ingen
		2. Gravferdsforvaltningen i Ås kommune og informasjon om dette på internett: Informasjon om gravferd i kommunen peker kun på Kirkelig fellesråd sine sider med bilder fra en gravferd i en norsk kirke. For personer uten tilknytning til Den norske kirke, er det lite relevant informasjon. Det foreslås at Kirkelig fellesråd setter opp sine nettsider slik at denne deles i to separate nettsider: Gravplassforvaltningen i Ås kommune på en side og Kirkelig fellesråds øvrige innhold på andre sider.	Formidles videre til Ås kirkelig fellesråd.	Ingen
38	Fylkesmannen i Oslo og Viken (FM)	1. Det er viktig at kommuneplanens samfunnsdel synliggjør utfordringer, mål og strategier for kommunene som organisasjon.	Tas til etterretning	Ingen
		2. FM påpeker at det kan være noe utfordrende å utvikle samfunnsdelen som skal være førende for arealdelen, når begge planene utarbeides samtidig. KPA kan overkjøre KPS.	Dette er en utfordring, men det vil bli tatt høyde for det i planprosessen.	Ingen
		3. Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging: a. Befolkningsveksten i vår region må håndteres på en måte som bidrar til å nå nasjonale mål for klima, areal og transport.	Boligveksten bør skje på en måte som bidrar til å nå nasjonale mål for klima, areal og transport.	Tas med i innledningen til kapittel 4.1 i planprogrammet
		b. Jordvernmålet tilsier at forbruket av dyrket mark må reduseres til et minimum.	Nedbygging av dyrka og dyrkbar mark må reduseres til et minimum.	Se over
		c. Fortetting og transformasjoner er løsningen for en bærekraftig arealforvaltning og for å nå mål om at vekst i persontrafikken skal tas med gange, sykkel og kollektiv.	Dette er fulgt opp i arbeidet med områdereguleringsplan for Ås sentralområdet og i utviklingen av Solbergområdet	Se over

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		d. Fortettingen må skje med kvalitet slik at man skaper trygge og helsefremmende bo- og oppvekstmiljøer, fri for skadelig støy og luftforurensing.	Kvalitetsprogrammet for Ås sentralområdet omhandler disse temaene og skal legges til grunn for utviklingen i sentrumsområdet. Kvalitetsprogrammet skal på sikt utvides til å gjelde hele kommunen.	Se over
		4. Områder for boligutbygging: a. Det er positivt at områder som ikke er regulert og i strid med RP-ATP vurderes tatt ut. Dette er viktig for å kunne argumentere for evt. nye byggeområder.	Tas til orientering.	Ingen
		b. Det er åpnet for arealinns spill til boligformål i Ås sentralområde, Vinterbro og Solberg i grenseområdet mot Ski. Det stilles spørsmål ved hvordan innspillene til nye byggeområder skal behandles, og hvordan prosessen skal styres når det gjelder å fjerne eller legge inn nye arealer. FM mener det er utfordrende å følge opp Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus. og Statlige planretningslinjer samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging dersom kommunen får mange arealinns spill som legges inn i planen. FM mener det er svært utfordrende at det legges opp til en fordeling av nye boligområder som i stor grad fraviker RP-ATP. Slik det framkommer av oversikten vil kun 50% av veksten legges til Ås sentralområde. Solbergområdet bør heller ses på som en del av det prioriterte vekstområdet Ski. Dette må skje i dialog med Ski/Nordre Follo kommune.	Arealinns spillene vil bli konsekvensutredet i henhold til den langsiktige arealstrategien beskrevet i kap 4.1 og temaene i KU beskrevet i kap 5.1. Det legges til rette for tre prioriterte vekstområder: Ås sentralområdet, Solberg i grenseområdet til Ski og Vinterbro (Togrenda, Sjøskogen). Kommunen anser Solberg som del av regionbyen Ski og bybåndet mellom Ski og Oslo. Vinterbro (Togrenda, Sjøskogen) har et godt kollektivtilbud og handelstilbud som bidrar til at de som bor i nærheten av disse tilbudene får dekket sine daglige gjøremål der de bor uten å måtte bruke bil. Veksten utenfor disse prioriterte vekstområdene tas som del av vedlikeholdsveksten.	Ingen
		c. Det er foreslått å fjerne LNF-b og heller åpne opp for boligbygging i nærheten av et godt kollektivtilbud. Det forventes at Ås kommune fortsetter å bygge opp under godt kollektivtilbud i kommune, og at det legges til rette for en arealutvikling i tråd med nasjonale føringer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.	Tas til etterretning.	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		<p>5. Jordvern</p> <p>a. Det skal utarbeides en langsiktig arealstrategi for kommunen. Når det gjelder boligbygging er utgangspunktet at behovet for nye arealer til boliger er begrenset i planperioden pga store boligreserver i gjeldende plan. Kommunen ønsker likevel å innlemme LNF-areal ved Rustadporten i byggesonen, åpne for nye boligområder og åpne for noe spredt boligbygging. Det signaliseres også for fortetting og utvidelse av eksisterende næringsområder samt etablering av nye næringsarealer. Det er mange hensyn og interesser som må veies mot hverandre. Dette gjøres i konsekvensutredningen.</p>	<p>Kommunen vil at Rustadporten skal innlemmes i den langsiktige utbyggingsgrensen, men foreløpig skal ikke område omdisponeres til boligformål. Dette er et signal om at Rustadporten på lang sikt kan bli et boligområde. Men først skal Ås sentralområdet utvikles. Dette er i tråd med strategien om å bygge innenfra og ut. For øvrig og i tråd med arealstrategien legges det opp til en begrenset spredt boligbygging.</p>	<p>Tas inn i kap 4.1.2, punkt 2.</p>
		<p>b. Arealpresset kommer til uttrykk ved omdisponering av dyrka jord og dyrkbar jord i Ås. 39% av omdisponeringen i perioden 2009-2018 er gjort i forbindelse med samferdselsanlegg, og et nytt samferdselsprosjekt er under planlegging. Den dyrka jorda i Ås er svært grøderik i nasjonal sammenheng. Ås oppfordres til å vurdere plangrep som vil bidra til redusert behov for utbyggingsareal på kort og lang sikt, og dermed redusere presset på kommunens verdifulle landbruksareal.</p>	<p>Kommunen vil ha en restriktiv holdning til nedbygging av dyrka og dyrkbar mark.</p>	<p>Tas inn i innledningen til kap 4.1 i planprogrammet</p>
		<p>6. Klima og klimatilpasning</p> <p>a. FM forutsetter at det med klimautfordringer menes både reduksjon av klimagassutslipp og tilpasning til endret klima.</p>	<p>Klimatilpasning er dekket i kap 3.1. i planprogrammet.</p>	<p>Ingen</p>
		<p>b. Skal de nasjonale målene nås, krever det betydelig omstilling lokalt. Det gjelder særlig tiltak som bidrar til redusert transportbehov. Andre områder er fornybar energi, sirkulærøkonomi, bruk av fornybare ressurser og resirkulering, ivaretagelse av naturområder og dyrka mark.</p>	<p>Dette følges bl.a. opp i Handlingsplan for klima, og energi for Ås kommune, Sykkel og gåstrategi for Ås kommune og Områderegeringsplan for Ås sentralområde. Mål og strategier i disse planen legges til grunn i arbeidet med kommuneplanen.</p>	<p>Tas inn i innledningen til kap 4.1 i planprogrammet Evt. lokale rammer og føringer.</p>
		<p>c. Befolkningsveksten og fortetting utfordres av økt og mer intens nedbør. Det er fordi tette overflater gir raskere avrenning. I planarbeidet må det derfor satses på forebyggende tiltak via samarbeid på tvers av etater, helhetlig planlegging og krav i planbestemmelsene.</p>	<p>Tas til etterretning. Dette dekkes av kommunens Hovedplan for vann, avløp og vannmiljø som er et viktig grunnlag i arbeidet med kommuneplanen.</p>	<p>Tette overflater tas med i punkt Klima i kap 3.1.</p>

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		d. Avløpssystemet er svært sårbart med økt nedbør og økt belastning pga befolkningsvekst. Kommunen må kartlegge hvordan klimaendringene og befolkningsveksten påvirker avløpssystemet, samt sikre nødvendige tiltak i kritiske områder.	Se punkt over	Avløp tas med i punkt Klima i kap 3.1.
		e. Der forventes av tema overvann tas opp tidlig i planprosesser, og at det arbeides med bedre kartgrunnlag for fordrøyningsmuligheter og flomveier. Det anbefales at dette prioriteres som tema i KPS.	Se punkt over	Overvann tas med i punkt Klima i kap 3.1.
		7. Naturmangfold a. Et godt kunnskapsgrunnlag er en forutsetning for å unngå tap av naturmangfold. Kommunen må vurdere om planarbeidet utløser behov for ny kartlegging av naturmangfold. Ås framstår som godt kartlagt, jfr. Naturbase.no og FM sin rapport 5/2014 Kartleggingsstatus for viktige naturtyper i Oslo og Akershus.	Det er satt i gang et todelt prosjekt for å bedre kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold; 1. Kartlegging av naturmangfold og grønn infrastruktur: Naturtypekartlegging av dammer og raviner, samt kartlegging av økologiske funksjonsområder, med fokus på truede artsarter og rødlista arter. Eksisterende og nye kartdata blir så brukt til å kartlegge grønn infrastruktur i hele kommunen. 2. Kvalitetssikring av tema naturmangfold i konsekvensutredning (KU) av kommuneplanens arealdel	Tekst i Vedlegg 1, punkt c) oppdateres.
		b. Eik og naturtype ravinedal bør kartlegges. En generell gjennomgang av eksisterende data bør prioriteres.	Ravinedaler blir kartlagt, se over. Hule eiker er relativt godt kartlagt, men det er behov for supplerende kartlegging av eiker oversett ved tidligere kartlegginger. En generell gjennomgang av data blir gjort i deloppdrag 1 beskrevet over. I tillegg blir naturtyper og arter som er berørt av arealinnspill validert i kvalitetssikringen av konsekvensutredningen.	Tekst i Vedlegg 1, punkt c) oppdateres

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		<p>8. Medvirkning FM oppfordrer til å ta i bruk flere metoder til innbyggerinvolvering enn det som kommer fram i planprogrammet, f.eks. kafedialoger, plansmier, åpent plankontor og temadag i skolen.</p>	<p>Medvirkning er viktig, men må sees i forhold til de ressursene kommunen har til disposisjon. Medvirkningskapittelet vil bli supplert med bl.a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta i bruk web-seminar • Vurdere å bruke Innbyggertorg som plankontor/bylab når kommuneplanen sendes ut på høring. • Legge vekt på arrangementer og metoder som involverer barn og unge • Arrangere to folkemøte på Ås og Nordby når kommuneplanen sendes ut på høring. 	<p>Supplere planprogrammets kap 6.3 i tråd med rådmannens vurdering.</p>
		<p>9. Folkehelse og boligsosiale hensyn a. FM mener det er naturlig at folkehelseoversikten inngår i og synliggjøres som del av kunnskapsgrunnlaget i arbeidet med KPS.</p>	<p>Dette dekkes av kap 3.1, tema Folkehelse. Kunnskapsgrunnlaget tas med i kap 2.2.3 Lokale føringer.</p>	<p>Folkehersedokumentet tas med som kunnskapsgrunnlag i kap 3.1, tema Folkehelse og kap 2.2.3 Lokale føringer.</p>
		<p>b. FM er opptatt av at boligsosiale hensyn ivaretas i arbeidet med KPS og KPA. Det boligsosiale arbeidet bør ses i sammenheng med den generelle boligpolitikken og by- og tettstedsutviklingen. Det er viktig at kommunen kartlegger boligsosiale behov slik at det tilpasses samfunnsutviklingen. Det vises til den nasjonale strategien «Bolig for velferd» og nettportalen Veiviseren.no</p>	<p>Tema boligsosialt arbeid ses i sammenheng med den generelle boligpolitikken i Boligpolitisk plan for Ås kommune. Boligpolitisk plan tas med i kap 2.2.3 Lokale føringer. Dette skal tas med i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.</p>	<p>Boligpolitisk plan tas med i kap 2.2.3 Lokale føringer.</p>

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
41	Anne Karin Jortveit	Beboer i sørlig del av Søråsveien opplever mye biltrafikk der. Det antas at det er på grunn av at denne veien ligger strategisk til for dem som skal til og fra Brekkeveien. Det gjelder både privatbilisme og næringstransport. Søråsveien er ikke egnet for store mengder biltrafikk. Her er verken g/s-sti eller fortau, samt at husene ligger så tett på veien at veiutvidelser ikke er ønskelig eller mulig. Med veksten i Ås sentralområde i framtiden, og igangsetting av bygging på Maxbotomta i nær framtid, forventes det at trafikken vil øke betraktelig i Søråsveien. Veien brukes av barn og unge på veg til og fra skole. Det forventes at Ås kommune setter i gang et arbeid med å regulere biltrafikken her.	Det er behov for å gjøre en vurdering av trafikkforholdene i Søråsveien med tanke på å innføre tiltak som kan bedre forholdene. Formidles til enhet Kommunalteknikk i Ås kommune.	Ingen
43	Thorvald Sverdrup	1. Ås står overfor en stor økonomisk utfordring og er avhengig av høy vekst for å fortsatt levere gode tjenester til kommunens innbyggere. Planprogrammet bør i større grad legge til rette for å utnytte mulighetene som lønnsomme skattebetalere gir. Hvordan kan en ny kommuneplan utvikles til å bli så kraftfull at Ås kan komme styrket ut og fortsette å være et godt forbilde?	1-5: Vurderes i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	1-5: Ingen
		2. Hva om den ventede vekst uteblir? a. Etterspørsel etter leilighet i blokker lavere enn forutsatt, bare de aller beste prosjektene blir realisert, kjøpere i et svakere marked stiller høyere krav, også til nabolag, synkende boligpriser og ny-boligsalget stopper opp. b. Lite sannsynlig at reguleringsplanene bidrar til 2,4% vekst	Se pkt over	Ingen
		3. Eldrebølgen – en utfordring som krever planlegging. a. Sviktende skatteinntekter utfordrer kommunens møte med eldrebølgen. b. En fordel om de eldre kan tilbys boliger der de kan bo livet ut. Da frigjøres eneboliger til familier.	Se pkt over	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		4. Konsekvensene av byggegrense på 2 km fra jernbanestasjonen. RP-ATP er vel ment, men får utilsiktede konsekvenser: a. Økte tomte- og boligpriser b. Ensidig blokkbebyggelse innenfor byggegrensen c. Antall boliger for småbarnsfamilier reduseres pga transformasjon. Mangel på småhus med hageflekk gjør at småbarnsfamilier flytter lenger unna sentrum og blir avhengig av bil. e. Eneboliger forsvinner, eldre flytter til kollektivknutepunkt som ikke har behov for tog. f. Mulighet for bebyggelse i randsonen for barnefamilier og for dem med mindre reisebehov, utnyttes ikke. g. Den positive miljøeffekten som Follobanen er ment å gi, utnyttes ikke.	Se pkt over	Ingen
45	Thorvald Sverdrup	1. LNF –b: Forslaget om å ta ut LNF-b områder er positivt og viktig for kulturlandskapet på Nordby. 2. Kongeveien: har vokst mye i høyden og bredden i mange år. Grøftene som skulle føre bort vann, er fylt igjen og asfalter. Høyden på veidekket er noen steder på høyde med steingjerdene. Maskinell kantklipping ødelegger steingjerdene. Det anmodes om at det settes restriksjoner for videre vekst med lag av asfalt på veien i kulturlandskapet, fresing må gjøres før det asfalteres og maskinell kantklipping må opphøre.	Tas til orientering.	Ingen
46	Ruter AS	1. Ruter mener at tidligere formulering i planprogrammet bør tas inn i igjen: «Bussanlegg: Det er behov for ny lokalisering av bussanlegg/bussparkering i vår del av fylket, og det åpnes derfor opp for innspill til arealer til mulig bussanlegg i nærheten av E6/E18». Begrunnelsen er at behovet for bussanlegg i nærheten av hovedveisystemet, er prekært. Behovet for bussanlegg i regionen må vurderes i kommuneplanprosessen. Hvis ikke risikerer man en lengre planprosess enn nødvendig. Dette kan svekke busstilbudet på sikt.	Nytt areal til bussanlegg vurderes i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Dette må skje i nær dialog med Ruter.	Tas inn i kap 4.1.6. Andre formål.

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		2. Kap 5.1 Temaer i konsekvensutredningen: Nærhet til kollektivtilbud må inngå i KU av arealinnspillene. Det samme gjelder kvaliteten (eks. frekvens) på nærliggende kollektivtilbud være med i KU for tema kollektivtilbud.	Nærhet til kollektivtilbud er dekket av KU-tema Lokalisering og transport. Kvalitet (frekvens) tas med som nytt punkt.	Kvalitet (frekvens) på kollektivtilbudet tas med som nytt punkt i vedlegg 1, pkt, b), 4.kulepunkt.
47	Follo brannvesen IKS	1. Tilgjengelighet for rednings- og slukkemannskaper: Dette må ivaretas i hele planområdet, jfr. egne retningslinjer for dette. 2. Vannforsyning: Sikre forsvarlig adgang til slukkevann, jfr. Pbl. §27-1 og TEK 17. 3. Særskilte risikoer: I forbindelse med utbyggingsformål, må formålets risiko vurderes.	1-3: Vurderes i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
50	Mattilsynet	1. Samordning og rullering av kommune- og temaplaner: Det bør beskrives et system for samordning og rullering av kommuneplanens arealdel og hovedplan vannforsyning. Utfordringen for Ås er leveringssikkerhet av nok drikkevann fram mot 2030. Det gjelder både normalvannforsyning, reserveforsyning og reservevannforsyning. Det er derfor viktig med samordning av planer internt i kommunen og mellom kommuner.	Tas til etterretning. Arbeidet med å samordne og rullere kommuneplanens arealdel og Hovedplan vann, avløp og vannmiljø påbegynt og gjøres i forbindelse med utarbeidelse av planstrategi.	Ingen
		2. Drikkevannsforsyning: Det vises til drikkevannsforskriften §26: Krav til at kommuner skal ta drikkevannshensyn ved utarbeidelse av kommuneplan.	Tas til etterretning.	Ingen
		3. Beskytte drikkevannskilder: Deler av drikkevannskilden til Ås, Gjersjøen, ligger i Ås. Det er ingen andre potensielle kilder for drikkevann i kommunen eller Folloregionen. Tilgang til trygt drikkevann er et av FNs 17 bærekraftsmål. Beskyttelse av disse kildene er meget viktige. Ås kommune bør gå sammen med Nordre Follo kommune for å ta hensyn til beskyttelse av Gjersjøen i aktuelle planprosesser.	Tas til etterretning	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		4. Ta hensyn til drikkevannsforsyning i planarbeid for bolig- og næringsutbygging: Drikkevann er en nødvendig infrastruktur for bolig- og næringsutbygging. Kommunene bør fastslå at tilstrekkelig tilgang til trygt drikkevann er et utredningstema i arealplaner for boliger og næring. For reguleringsplaner kan det gjøres i form av VA-planer.	Tas til etterretning. Er et tema i konsekvensutredning under infrastruktur.	Ingen
		5. Organisering av drikkevannsforsyning – regionalt samarbeid? Planlegging og drift krever store ressurser og kompetanse. Stadig flere kommuner velger interkommunalt eller regionalt samarbeid for å møte disse utfordringene. Det bidrar til en mer robust drikkevannsforsyning. Det foreslås at det tas inn et punkt om at organisering av tjenesteproduksjon med vekt på drikkevannsforsyning vurderes i aktuelle planer, og at interkommunalt samarbeid kan vurderes der det er relevant.	Vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
		7. Jordvernstrategi – plantehelse: Det foreslås at det vurderes å ta inn et punkt i kommuneplanen om at hensyn til plantehelse skal vurderes og evt. tas inn i aktuelle planer. Begrunnelsen er at jord- og plantesykdommer og uønskede planter har et stort skadepotensiale.	Vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
51	Bane NOR	1. Nasjonale føringer for areal- og transportpolitikk: Utvikling rundt knutepunktene må prioriteres foran nye utbyggingsområder. Kommunen bør legge vekt på utbygging og transformasjon rundt Ås stasjon, og legge opp til god kollektivdekning mellom boligområder og jernbanestasjonen.	Er i tråd med vedtatt områdereguleringsplan for Ås sentralområde	Ingen
		2. Jernbanens arealbehov: a. Det forutsettes at jernbanearealer vises med jernbaneformål i kommuneplanforslaget ihht gjeldende kommuneplan og områdereguleringsplan for Ås sentralområde.	Tas til etterretning.	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		b. Langsiktig arealbehov er relatert til et mulig behov for vendeanlegg eller forbikjøringsspor for gods på strekningen mellom Ski og Moss stasjon. Pga kapasitetsproblemer, kan det på sikt være hensiktsmessig med et vendespor nord for Moss stasjon. Det kan derfor være aktuelt i framtiden å vurdere Ås som vendestasjon. Det kan medføre behov for ombygging av stasjonene til en 3 eller 4 spor for å sikre eget ankomst/avgangsspor på stasjonen.	Bane NORs behov for areal til jernbaneformål er ivaretatt i områderegeringsplan for Ås sentralområde og denne planen vil bli lagt inn i arealdelen av kommuneplanen.	Ingen
		3. Planer for nye jernbanetiltak: Planer for nytt togparkeringsområde syd for Ski stasjon og ny trase for Østre linje til Ski, berører Kjølstadhøgda, Hagelund og Hauger i Ås kommune. Det bes om at kommunen ikke legger opp til arealbruk som kan komme i konflikt med planlagte jernbaneanlegg i dette området.	Tas til etterretning	Ingen
		4. Sikkerhet og planfaglige krav: a. Jernbanetunnelen ved Kjølstad bør beskyttes mot inngrep fra overflaten i form av graving, boring, sprenging mm. Det forutsettes at hensynssone H130-1 i gjeldende kommuneplan videreføres.	Tas til etterretning	Ingen
		b. Jernbanelovens §10 fastsetter at alle byggetiltak innen 30 meter regnet fra nærmeste spors midtlinje krever tillatelse fra Bane NOR uansett om det foreligger reguleringsplan med annen byggegrense. Det vises til veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging.	Tas til etterretning	Ingen
		5. Bane NOR som grunneier: Bane NOR Eiendom besitter en del arealer som på sikt kan være aktuelle for eiendomsutvikling. De er åpne for å gjenoppta dialog om utvikling av arealene rundt Ås stasjon nå jernbanens framtidige arealbehov vil bli konkretisert og avklart.	Tas til etterretning	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
53	Viken fylkeskommune (FK)	1. KPS har stor betydning som et strategisk verktøy for lokal samfunnsutvikling, for kommunale tjenester og hva kommunen ønsker for sine innbyggere. Det kan være utfordrende å rullere disse to planene samtidig da innspill til arealdelen kan få mer fokus, uten politisk drøfting av hvilke retning samfunnsutviklingen skal ha.	Dette er en utfordring, men det vil bli tatt høyde for det i planprosessen.	Ingen
		2. Regional plan for areal og transport (RP-ATP) peker på Ås sentralområde som regional by og prioritert vekstområde som skal ta 90% av veksten i kommunen. Planprogrammet peker imidlertid på Solberg som ligger i tilknytning til regionbyen Ski som prioritert vekstområde. Det foreslås også en langsiktig arealstrategi som har tre prioriterte vekstområder, hvor man tar med Vinterbro som et av de tre prioriterte vekstområdene. Dette avviker vesentlig fra vekstprinsippet i RP-ATP.	Det legges til rette for tre prioriterte vekstområder: Ås sentralområdet, Solberg i grenseområdet til Ski og Vinterbro (Togrenda, Sjøskogen). Kommunen anser Solberg som del av regionbyen Ski og bybåndet mellom Ski og Oslo. Vinterbro (Togrenda, Sjøskogen) har et godt kollektivtilbud og handelstilbud som bidrar til at de som bor i nærheten av disse tilbudene får dekket sine daglige gjøremål der de bor uten å måtte bruke bil. Veksten utenfor disse prioriterte vekstområdene tas som del av vedlikeholdsveksten.	Ingen
		3. Kommuneplanens samfunnsdelen: a. Kulturarv: Det er ønskelig at kulturminneverdier er tydeligere og integreres mer i KPS. Det kan kobles til tema klima, bærekraftig utvikling, friluftsliv, folkehelse. Jfr. Regional plan for kulturminner og kulturmiljøer i Akershus.	Det er dekket av punkt om Arealutvikling, utbyggingsmønster og samferdsel i kapittel 3.1. Vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens arealdel.	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		b. Friluftsliv og folkehelse: Sikre god tilgang for alle innbyggere til arealer for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv må synliggjøres i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Viktig å koble på prosjektet friluftslivets ferdselsårer i det eksisterende kunnskapsgrunnlaget kommunen har pr. i dag. Betydningen av egenorganisert fysisk aktivitet kommer lite fram i planprogrammet.	Folkehelse er dekket i punkt Folkehelse i kap 3.1. Friluftsliv og fysisk aktivitet skal dekket av punkt om Kultur, fritid, idrett og frivillighet i kapittel 3.1. Kan tydeliggjøres. Vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.	Punkt Kultur, fritid, idrett og frivillighet i kap 3.1. suppleres med friluftsliv og fysisk aktivitet.
		c. Klima og miljø: Naturmangfold og vekst står i motsetning til hverandre. Har kommunen vurdert å drøfte arealnøytralitet, slik at arealregnskapet går i null?	Vurderes tatt med i arbeidet med i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
		d. Universell utforming (UU): UU er ikke nevnt som utredningsbehov. Det bør vurderes om bestemmelser om UU skal innarbeides i KPA bestemmelser.	UU tas med som tema i kap 3.1. Folkehelse. UU ligger inne som kommuneplanbestemmelse i dag. Vil bli videreført.	UU tas med i kap 3.1. Folkehelse.
		4. Kommuneplanens arealdel: Arealreservene i gjeldende plan er meget store. Det gir kommunen en utfordring med å kanalisere veksten til kommunesenteret i tråd med Regional plan for areal og transport (RP-ATP). Dette er en grunnleggende føring. Kommunen bør være meget restriktive med å åpne for nye områder. FK vil sterkt fraråde at kommunen avsetter Solberg og Vinterbro som prioriterte vekstområder. Det vil legge opp til vesentlig vekst nord i kommunen i strid med RP-ATP. Utviklingen på Solberg må samordnes med Nordre Follo kommunes strategi for utbygging «innefra og ut» i Ski. Utbygging på Vinterbro bør begrenses til vedlikeholdsvekst og for nødvendig utbedring av infrastruktur i området.	Det legges til rette for tre prioriterte vekstområder: Ås sentralområdet, Solberg i grenseområdet til Ski og Vinterbro (Togrenda, Sjøskogen). Kommunen anser Solberg som del av regionbyen Ski og bybåndet mellom Ski og Oslo. Vinterbro (Togrenda, Sjøskogen) har et godt kollektivtilbud og handelstilbud som bidrar til at de som bor i nærheten av disse tilbudene får dekket sine daglige gjøremål der de bor uten å måtte bruke bil. Veksten utenfor disse prioriterte vekstområdene tas som del av vedlikeholdsveksten.	Ingen
		5. Viktige regionale interesser: a. Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus (RP-ATP). For å nå målene i denne planen er det utarbeidet retningslinjer (R1-R19) for kommunens planarbeid i rollen som arealmyndighet. Punkt H3 i handlingsprogrammet viser oppgaver som kommunen har et ansvar for ved revisjon av kommuneplanens arealdel:	Retningslinjene i RP-ATP vil bli brukt som ramme for arbeidet med kommunens langsiktige arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel som kommuneplanens arealdel skal bygge på.	Retningslinjer for arealbruk i RP –ATP tas med i kap 3.1. tema Arealutvikling, utbyggingsmønster og samferdsel.

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		i. Bolig- og arbeidsplassvekst – dimensjoneringsgrunnlag (R2, R3, R4): Det forventes at det utarbeides for prioriterte vekstområder.	I forbindelse med arbeidet med langsiktig utbyggingsgrense rundt Ås sentralområdet, Solberg i grenseområdet mot Ski og Vinterbro (Togrenda, Sjøskogen) vil det bli utarbeidet et slikt grunnlag.	Ingen
		ii. Langsiktig grønn grense (R8, H3): Det forventes at det utarbeides en slik grense. Det er gjort gode analyser ifbm arbeidet med områdereguleringsplanen for Ås sentralområde. Det anbefales at det brukes videre i arbeidet med kommuneplanen. Det anbefales også at kommunen på tilsvarende måte bruker arealregnskap som metode for å vurdere en mer arealnøytral utvikling. Det anbefales også å gjøre en analyse av arbeidsplassveksten. Områder som foreslås vurdert som næringsområder, utfordrer jordvernet og en transport som i større grad blir bilbasert (eks. Holstad).	Det skal utarbeides en slik grense, jfr. kap 4.1.1 Arealer til boligformål. Det vil bli utarbeidet et arealregnskap i forbindelse med konsekvensutredningen. Næringsutvikling og arbeidsplassvekst vil tas med i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Arealregnskap tas inn som punkt i kap 3, tema Arealutvikling (..)
		iii. Vurdering av områder i gjeldende kommuneplan (R5): Det er positivt at planprogrammet legger opp til dette å ta ut uregulerte området og LNF-b områder.	Tas til etterretning	Ingen
		iv. Mobilitetsprogram Follo: Mobilitetsanalysen for delregionene i Akershus viser at FV 152 gjennom Ås er utpekt som prioritert problemområde for framkommelighet for buss. Kommunen oppfordres til å ta i bruk denne mobilitetsanalysen i arbeidet med kommuneplanen.	Tas til etterretning	Ingen
		v. Trafikale konsekvenser: Det er viktig å belyse de trafikale konsekvensene på fylkesveinettet og behov for nye gang- og sykkelveistrekninger. Det er viktig at det vises hvordan nye utbyggingsområder får best mulig tilknytning til kollektivtilbud.	Dette er en del av konsekvensutredningen tema Lokalisering og transport	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		vi. Byggegrenser og rammeplan for avkjørsler: Bestemmelser for byggegrenser langs fylkesveier og rammeplan for avkjørsler bes videreføres. Det bes også om en dialog om disse bestemmelsene for bl.a. å gjennomgå gjeldene byggegrenser langs fylkesveiene, og hvilke veier som må sikres mot gjenbygging.	Tas til etterretning	Ingen
		vii. Parkering (R15): Parkeringsstrategi bør bli et tema i kommuneplanprosessen, og det bør fastsettes restriktive maksnormer for bilparkering i tettstedene. Det bør også stilles krav til antall og kvalitet på sykkelparkeringsplasser.	Kommunen er i gang med å utarbeide en parkeringsstrategi, og den vil det bli tatt høyde for i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
		b. Regional plan for masseforvaltning i Akershus i. Det er bra at lokalisering av massedeponi vurderes på overordnet nivå i kommuneplanen og ikke gjennom enkeltreguleringer og dispensasjoner.	Tas til orientering.	Ingen
		ii. Utredning av trafikale konsekvenser må inkludere vurdering av tilstand på fylkesveier som blir berørt av slike tiltak	Arealinnspill til masseforvaltning skal vurderes etter kriterier for egnethet og kriterier for konsekvenser i tråd med anbefalingene i Regional plan for masseforvaltning i Akershus. Et tema er "Framkommelighet" som dekker tilstand på veg.	Ingen
58	Franzefoss Vinterbro	Det foreslås at dagens område for råstoffutvinning på Vinterbro pukkverk utvides ihht ressurskartet fra NGU. Dagens godkjente uttaksdybde på kote 70 moh foreslås beholdt. Begrunnelse for dette: Direktoratet for mineralforvaltning mener det er svært viktig å sikre nasjonalt viktige forekomster som den på Vinterbro, ved å legge inn hele forekomst-arealet fra ressurskartet i kommuneplanens arealdel i god tid før det er aktuelt for uttak. I Regional plan for masseforvaltning i Akershus står det at det er viktig å sikre eksisterende uttakslokaliteter i kommunenes arealplanlegging. Antall innbygger i Akershus øker, og det samme gjør byggeaktiviteten. Det fører til at behovet for byggeråstoff som pukk og grus øker. NGUs rapport 2012.009 peker på det samme.	Arealbehovet tas med i prosessen med utarbeidelse av kommuneplanens arealdel.	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
59	Direktoratet for mineralforvaltning	1. Kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster. Mineraluttak har lang tidshorisont, og det er behov for forutsigbarhet for investeringer, uttak og opprydding. Uttak av byggeråstoff (pukk, grus, sand), med korte transportavstander og redusert klimagassutslipp er viktig. Det er viktig at byggeråstoff av god kvalitet gjenvinnes og gjenbrukes. Dette reduserer presset på uttaksområder, særlig i bynære områder samt behovet for transport. Det er viktig å avklare dette i en plansammenheng.	Vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
		2. Registrerte forekomster: Ås har flere forekomster med byggeråstoffressurser i NGUs database. Forekomsten på Vinterbro har nasjonal betydning som byggeråstoff. Det er også registrert en mineralforekomst.	Vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
		3. Konsekvensutredning: DMF kan ikke se om KU innebærer en kontroll av om arealinnspill berører eller blir liggende nært forekomster med mineralske ressurser. Det bør komme fram i KU i hvilken grad arealinnspill kommer i berøring med mineralske ressurser, masseuttak eller mineralforvaltningsobjekter.	Arealinnspill til masseforvaltning skal vurderes etter kriterier for egnethet og kriterier for konsekvenser i tråd med anbefalingene i Regional plan for masseforvaltning i Akershus. Et tema er "Naturressurser - Nærhet til viktige forekomster". Det dekker hensynet til mineralske ressurser osv.	Ingen
		4. Arealdelen a. Mineralske ressurser er ikke-fornybare ressurser. Det må avsettes nye områder for råstoffutvinning og tilgjengeligheten må sikres for framtidige generasjoner. DMF foreslår ikke konkrete arealer for utvidelse, men forutsetter at tiltakshaver og grunneier ved uttaket er orientert om at det ønskes innspill.	Det er invitert til å komme med innspill til arealformål råstoffutvinning i planprogrammet.	Ingen
		b. Arealer tilstøtende eksisterende uttak, kan synliggjøres i arealdelen med bruk av hensynssone. Er det aktuelt å utvide området som er i drift i dag, avsettes det med formål råstoffutvinning.	Tas til etterretning	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
		5. Samfunnsdelen a. Mineralske ressurser er ikke spesifikt omtalt i planprogrammet for samfunnsdelen. DMF anbefaler at kommunene innhenter informasjon om hvor store volum av byggeråstoffer som der tilgang til, og hvor store volum med overskuddsmasser som skal håndteres. Dette bør ses i sammenheng med mulighet for bruk og gjenbruk av masser.	Geologiske ressurser tas inn i kapittel 3.1 Arealutvikling, utbyggingsmønster og samferdsel.	Geologiske ressurser tas inn i kapittel 3.1 Arealutvikling, utbyggingsmønster og samferdsel.
		b. DMF anbefaler også at det gjøres en vurdering av om eksisterende plangrunnlag bidrar til å sikre god og langsiktig forvaltning av kommunens mineralressurser.	Vurderes tatt med i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.	Ingen
64	Ås idrettsråd	Oppgradering av Bjørnebekk fotballanlegg til helårs fotballanlegg med oppvarmet kunstgressbane og garderobeanlegg. Begrunnes med at Ås stadion og OBOS Block Watne hallen har for liten kapasitet i dag. Det er derfor ikke kapasitet på disse anleggene til den forventede befolkningsveksten i Ås sentralområde.	Dette er dekket i kapittel 4.1.3 Arealer til idrettsanlegg.	Ingen
70	Ås landbrukslag	Ås kommune må praktisere en 0-toleranse i forhold til nedbygging av dyrket jord og dyrkbar skog. I framtidige vurderinger av nye utbyggingsområder, stilles det større krav til evaluering av dyrkbarhetene av evt. skogarealer enn det vi har sett tidligere.	Landbruk og skog er tema i konsekvensutredning av arealinnspillene. Større krav til evaluering av dyrkbarheten av evt. skogsarealer, vurderes i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Det gjøres i dialog med Landbrukskontoret i Follo.	Presiseres i kapittel 4.1.
71	ÅS MDG	Uttalelse til handlingsplan for klima og energi som gjelder kommuneplanen: Til tiltaksdelen kap. 2.5 Landbruk: Nytt tiltak 4: Foreslår nytt tiltak om bevaring av myr, og at myr må tas ut av kommuneplanens arealdel ved rullering av denne jf. forskrift om nydyrking §5a.	Når det gjelder landbruksproduksjonen, må forskrift om nydyrking følges. Nydyrking av myr er ikke tillatt. Spørsmålet om bevaring av myr må vurderes i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.	Ingen

Doknr.	Høringsinstans	Oppsummering av uttalelse	Rådmannens vurdering	Endring i planprogrammet
71	Spire Ås	<p>Uttalelse til handlingsplan for klima og energi som gjelder kommuneplanen:</p> <p>a) Melde seg inn i Bærekraftsnettverket. 12 kommuner og 3 fylkeskommuner (også Viken) har nylig dannet Bærekraftsnettverket. Vil inkorporere bærekraftsmålene i sine strategier og samarbeide om å gjennomføre dem lokalt.</p>	<p>Ås kommune er medlem av flere nettverk, og de er nødvendig å vurdere hvor hensiktsmessig det er å delta i nye nettverk. Innspillet tas til orientering, og deltakelse i nettverket vurderes i forbindelse med kommuneplanprosessen.</p>	Ingen
		<p>b) Ås kommune setter seg mål om nullvisjon for tap av matjord. Jordvern er en samfunnsinteresse, og fruktbar matjord kan regnes som ikke-fornybar ressurs. Ås har stort ansvar pga mye landbruksareal. Viser til samme målsetting i Nordre Follo kommune.</p>	<p>Kommunen har restriktiv holdning til nedbygging av dyrka og dyrkbar mark.</p>	Presiseres i kapittel 4.1.